

NAUČNÁ, ZÁBAVNÁ A KULTURNÍ STEZKA DIVIŠOVEM®

Společné plánování stezky v rámci projektu STUDENTI PRO VENKOV

Pátek, 19. listopadu 2004

Akci uspořádalo o. s. PODBLANICKEM ve spolupráci s Obcí DIVIŠOV
a Mikroregionem CHOPOS za přispění Středočeského kraje

OBSAH

1. SEZNAM ÚČASTNÍKŮ PLÁNOVÁNÍ	3
2. PLÁNOVÁNÍ STEZKY	4
2.1. CO PŘEDCHÁZELO PLÁNOVÁNÍ?	4
2.2. PRŮBĚH PLÁNOVÁNÍ	5
3. VÝSTUPY Z PRÁCE VE SKUPINÁCH – NÁVRH STEZKY	6
3.1. SKUPIPNA Č. 1 – MĚCHNOV	6
3.2. SKUPINA Č. 2 – NA SPRAVEDLNOSTI	6
3.3. SKUPINY Č. 3 – KOSTEL	7
3.4. SKUPIN Č. 4 – VRCHA	8
3.5. SKUPINA Č. 5 – JAWA	8
3.6. SKUPINA Č. 6 – SYNAGOGA A ŽIDOVSKÝ HŘBITOV	8
4. DALŠÍ VÝVOJ PROJEKTU	9
5. HODNOCENÍ PRÁCE ZE STRANY STUDENTŮ	9
6. ZÁVĚR	9
Příloha A	10
Ostatní přílohy (celkem 10 listů)	

1. SEZNAM ÚČASTNÍKŮ PLÁNOVÁNÍ

OBEC DIVIŠOV

Mgr. Petr Lunga, místostarosta obce

Jana Famfulíková, starostka obce

POSÁZAVÍ, o. p. s.

Václav Pošmurný, ředitel

PODBLANICKEM, občanské sdružení

Bc. Renata Knotková, autorka projektu, facilitátor

Jan Urban, facilitátor

Tomáš Bohata, člen sdružení

Radek Vondrák, odborný poradce sdružení

STUDENTI ZŠ DIVIŠOV

Zuzka Hejduková

Bára Hloušková

Simona Měchurová

Bohouš Zavřel

Honza Zákostelský

Karel Pilát

Vojta Valošek

Dáša Havelková

Dana Marešová

David Bubeník

Eva Kadlečková

STUDENTI PRO VENKOV

Bc. Linda KLVAŇOVÁ

Lucie ŠEDIVÁ

Jana ZMEŠKALOVÁ

Ing. Vilém ŠVEC

Bc. Jan ŠARAPATKA

Eva TOŠNEROVÁ

Michaela ŠLESAROVÁ

Ondřej VEDRAL

Kateřina ČERNÁ

Josef FROŇKA

Pavčina BRÁZDOVÁ

Pavla BROŽOVÁ

Jana VÉGLOVÁ

Zuzana MAŠKOVÁ

Veronika DVOŘÁKOVÁ

2. PLÁNOVÁNÍ STEZKY

2.1. CO PŘEDCHÁZELO PLÁNOVÁNÍ?

Renata Knotková se dvakrát (ve dnech 6. 10. a 18. 10. 2004) sešla osobně s panem místostarostou Petrem Lungou v Divišově, aby si vzájemně vysvětlili, co od práce studentů během jejich dopolední návštěvy v Divišově očekávají a jaké výstupy by mělo setkání přinést. Výsledkem první schůzky bylo písemné zadání od pana Lungy, které níže citujeme. Na dalším setkání si organizátoři z textu pana Lungy vybrali jako téma „naučnou stezku“. Také bylo rozhodnuto, že potenciální zastávky stezky předem ve spolupráci se studenty základní školy vytipují tak, aby žáci ZŠ spolu se „studenty pro venkov“ mohli „rozpracovat“ již předem natipovaná místa. Schůzka s žáky ZŠ byla dohodnuta na pondělí 15. 11. 2004. Tento den se sešla Renata Knotková, pan Lunga a žáci ZŠ již nad plány a mapou Divišova, aby společně navrhli zajímavé lokality, které by se mohly stát zastávkami naučné stezky. Když byly lokality jmenovány¹, vybrali tito pro další setkání ty lokality, které se daly propojit (vzdálenostně) stezkou. Do pátku žáci ZŠ tyto lokality rozpracovali – získali informace z místních publikací, od pamětníků, příbuzných, z novin atd. Každému ze žáků ZŠ bylo přiděleno 1 až 2 témata. Žáci utvořili skupiny po 2 až 3 osobách.

Zadání pana místostarosty Lungy, jak jsme je jej obdrželi dne 18. 10. 2004:

Projekt - Studenti pro venkov

18.11.2004 Divišov

Proběhne pracovní setkání účastníků projektu s představiteli obce, školy, místních organizací a veřejnosti.

Téma pro toto setkání „ Naše děti vyrostou na venkově!“.

Myšlenkou je vypracovat (navrhnout) projekt, který by zlepšil využití, využití volného času dětí a mládeže na venkově.

1) Analýza

Divišov:

- *kroužky při škole (šachový, výtvarný, aerobic, taneční, turistický, angl. jazyk, ruský jazyk, rybářský..)*
- *kroužky při o.s. Divišáček (počítačový - Internet, keramický, KMD..)*
- *TJ JAWA Divišov (kopaná, volejbal)*
- *Sokol Divišov (nohejbal, volejbal, aerobic žen, cvičení dětí s rodiči..)*
- *Akce Divišáčku (Den dětí, maškarní šibřinky, dětský karneval)*
- *dostupná sportoviště a hřiště*
- *TJ JAWA Divišov (volně přístupné je dolní hřiště)*
- *areál školního hřiště (travnaté hřiště, dráha, antukový kurt)*
- *školní tělocvična (využívaná do 22h. po-so)*
- *dětské hřiště „Na Farské“*
- *volejbalové hřiště „u bytovek“*
- *nohejbalové hřiště „pod Sokolovnou“*

2) Náměty pro účastníky setkání:

- *dokončení dětského hřiště „Na Farské“ - hřiště je hojně využíváno MŠ Divišov a maminkami s dětmi na mateřské dovolené*
- *co chybí divišovským sportovištím - aby byly více dětmi a mládeží využívány*
- *klubové zařízení pro děti a mládež - ANO x NE, pokud ANO:*
- *jaká by měla být náplň*
- *klubové zázemí (kde, kdo bude pečovat, jak platit náklady..)*
- *vedoucí? x umožnit mládeži ze svých řad vybrat (zletilého)?*
- **vytvoření „kulturně-sportovně-naučné“ stezky Divišovem a okolím**

¹ Byly to tato místa: Spravedlnost, Rybník Na Červenom, Na Vrchách, Synagoga a židovský hřbitov, Kostel s farou a farskou zahradou, Lbosín (vykopávky), Jawa, Výrobní klavírů, Radnice, Raketárna, Šternov – památný strom, Všechlapy – křížek.

- o **motto: „Na vycházce spolu..“** - nějaký výstižný název, pro společné rodinné vycházky okolím Divišova, tak aby na základě jistého orient. plánu (mapky) bylo možno příjemně strávit např. odpoledne s rodinou, popř. pro turisty
- o vytvoření jasně označených „stanovišť“ s informační tabulí, „co se zde může“, „co je tu k vidění“, „náměty pro hry“, „stručné informace o místě“...
- o jednotlivá stanoviště upravit dle možností tak, aby bylo možno s minimálními nároky připravit navržené hry, činnosti
- o prezentace stezky

2.2. PRŮBĚH PLÁNOVÁNÍ

Do Divišova jsme dorazili okolo půl deváté ráno. Ve škole nás přivítal pan Lunga a jeho žáci. Na začátku se všichni přítomní představili. Poté byli účastníci seznámeni znovu se zadáním a cílem dopoledne. Žáci ZŠ byli vyzváni, aby ostatním přítomným představili jednotlivé lokality, jak jsme je předem vybrali. Když byly všechny lokality představeny, rozdělili se studenti do několika skupin.

1. Měchnov – Bohouš, Zuzana, Míša, Jana V., Radek
2. Spravedlnost – Zuzka, Bára, Eva, Linda, Vilda
3. Kostel – Dáša, Dana, Jana Z., Lucka
4. VRCHA – Vojta, Tomáš, Veronika
5. JAWA – Simona, David, Ondřej, Pepa
6. Synagoga a židovský hřbitov – Karel, Renata, Katka, Pavla, Jan, Jana, Pavla, Jan

Zadání pro skupiny bylo stručně takto:

- Zpracujte vtipně a srozumitelně informace o místě;
- vymyslete nějakou hru nebo nějaký fígl, co by se na místě dalo realizovat;
- vymyslete soutěž nebo úkol;
- cílová skupina jsou maminky s dětmi;
- máte možnost vymyslet úkol tak, že se dá měnit – možná je spolupráce s informačním centrem;
- navrhnete vybavenost místa;
- pro stezku celkem navrhnete nějaké logo a systém (odkud kam se půjde atd.).

Účastníci byli vyzváni, aby se na místo došli podívat, případně na vzdálenější místa (Na Vrchách, židovský hřbitov, Měchnov) byli dovezeni autem.² Prohlídka místa měla trvat maximálně hodinu. Pak se účastníci vrátili do budovy školy a měli si připravit svoji krátkou (5 min) prezentaci. Hodnocení prezentací probíhalo formou „caruso show“. Porota byla tříčlenná: Václav Pošmurný, Renata Knotková a Petra Lunga. Vyhodnocení výsledků proběhlo až po všech prezentacích.

Zvítězila skupina č. 1 – „STEZKA RYTÍŘE KRYŠTOFA“, která zpracovávala lokalitu Měchnov. Na tomto místě ovšem gratulujeme všem skupinám, neboť všechny předvedly výborné výkony.

² Bohužel v této aktivitě nám neprálo počasí, protože strašlivě pršelo a byl veliký vítr. Nicméně ani počasí studenty a žáky neodradilo.

3. VÝSTUPY Z PRÁCE VE SKUPINÁCH – NÁVRH STEZKY

Níže prezentujeme okomentované přepisy výsledků, které byly prezentovány na flipchartových papírech v Divišově. Přílohy tvoří překreslené výstupy.

3.1. SKUPIPNA Č. 1 – MĚCHNOV

Název stezky: *STEZKA RYTÍŘE KRYŠTOFA*

Autoři: *Bohouš, Zuzana, Míša, Jana V., Radek, J. Urban*

Skupina navrhla část stezky, která propojuje několik míst, vychází se z Divišova, jde se před Vrcha (zastávka) do Měchnova, pak následují 3 zastavení, dále se pokračuje přes Motorest U Rybiček, rybník Brtnice a na Český Šternberk.

Název stezky vychází ze jména rytíře Jana Kryštofa Šice, který žil v Měchnově a na Šternberku v 17. století. Dochovaly se po něm místní názvy jako „Šicovská louka“ nebo „Šicovský rybník“. Trasa využívá dochovaných cest. U kostela v Měchnově je plánovaná také informační tabule, popisující historii kostela.

Popis třech zastavení pro rodinný výlet

Zastavení budou obsahovat:

- křížovky (z druhé strany cedule bude vylustění);
- poznání stop, dřevin nebo zemědělských plodin (zobrazené na tabuli);
- možnost vylisovat si frontáž;
- mapička – kde se právě nacházíme na stezce.

Vybavení místa:

- lavičky, stolky, přístřešek;
- houpačka, prolézečka;
- dřevěná deska – s možností beztrestně si rýpat a čmárat (bude vyměnitelná);
- upozornění, že odpadky se nosí domů.

Na stezce bude příležitost navštívit místního sochaře v Měchnově nebo památný strom.

Informace o Měchnovu (převzato od Bohouše Zavřela žáka ZŠ Divišov)

Je to malá vesnička, která se nachází v severní části benešovského okresu. Nad vesnicí je kopec zvaný Vrcha (532,5 m n. m.). Dobu, kdy byl Měchnov založen, se nepodařilo přesně určit. Jediným starým svědectvím je mechnovský kostelík. Jeho vznik se datuje do druhé poloviny 13. století, tj. asi rok 1250. Měchnov vždy patřil v poddanství Šternberskému. Kostel byl farní, ale v husitských válkách fara zanikla. Název obce je odvozen od slova mnich. Říká se, že v kostele byl v nejstarších dobách klášter, není to však nikde dokázáno. Název vesnice se v různých dobách psal např.: Miechniegov, Mněchnějov, Machnov... Kostel je zasvěcen sv. Martinu, je románského původu.

Důležité písemnosti o Měchnově, které byly na faře v Divišově, shořely při velkém požáru 8. června 1742.

DÁLE VIZ PŘÍLOHY 1/3.

3.2. SKUPINA Č. 2 – Na Spravedlnosti

Název zastávky: *NA SPRAVEDLNOSTI*

Autoři: *Zuzka, Bára, Eva, Linda, Vilda*

Text na informačním panelu: *Na svou šibenici bylo každé město hrdo, neboť byla dohledem jejich práva. Šibenice stála nad Divišovem od..... do .... Za ..... let zde bylo popraveno.... lidí. Popravovali se většinou za ..... Když byl jednou v Divišově chycen jakýsi cizí vandrák a měl být oběšen, k popravě nedošlo. Při jednání totiž jeden konšel prohlásil: „Šibenici jsme si postavili pro sebe a pro naše děti a ne pro nějaké cizí poběhlíky...“.*

Tajná chodba z kostela ... - něco o ní zjistit.

Text o šibenících: Šibenice se používaly od středověku do 18. století. Většinou byly jednoduché konstrukce, ale existovaly i složitější tvary (viz obr. č. 1-3).

Text o uzlech: Zavázat si tkaničku každý z Vás jistě umí... Co si však zkusit uvázat katův uzel? Dračí smyčku, kterou používají horolezci....

Vybavení zastávky:

- Lavičky, stůl, koš;
- I. informační panel – informace o místu, informace o šibenících (kreslené ukázky); vázání uzlů (ukázky z provazu);
- II. informační panel – popis výhledu – Blaník, Vlašim, Měchnov, atd.

DÁLE VIZ PŘÍLOHY 1/4.

3.3. SKUPINY Č. 3 – Kostel

Název zastavení: KOSTEL SV. BARTOLOMĚJE

Autoři: *Dáša, Dana, Jana Z., Lucka*

Z širšího pohledu by bylo nutné rekonstruovat část náměstí: studna, tabule, osvětlení, lavičky, čekárna, zeleň, chodníky, stop auta, květináče...

Stávající informační tabule by bylo dobré ujednotit, sladit, doplnit informace, některé nevyužité odstranit.

Informace ke stezce:

- Informační tabule „Pod Kostelem“ (buď místo Jawa nebo u stříbrného smrku):
  1. Obecné informace o kostele (zkratkovitě – sloh, vznik, požár, desky, Kunhuta, Eliška, Bartoloměj...);
  2. informace o faře, bývalé škole, radnici s bývalým vězením, staré domy, MŠ, výroba klavírů, památník I. světové války;
  3. informace o farské zahradě – centrum (park) s hřištěm pro děti (prolézačky...);
  4. informace o dalších stanovištích – pískoviště nebo hřiště pro malé děti, posezení pro rodiče.
- Soutěže – heslo „Poznej svoje město!“
  1. Kostel – spoj svaté s jejich atributy (nápověda, co dělají, čeho jsou patroni, apod.)
  2. Kostel – počítej cokoliv – kříže, kulatá okna, hodiny...
  3. Seřaď dny stvoření – dle obrázku
- Spojovací prvky stezky
  - Soutěž s myškou Diviškou (popř. skřítek Divišáček – výtvarná soutěž pro děti)
  - Historické foto a obrázky
  - Logo skřítky (integrační prvek)

DALŠÍ INFORMACE DLE PŘÍLOHY 1/1

3.4. SKUPIN Č. 4 – Vrcha

Název zastavení: VRCHOSKOPIČÁRNA

Autoři: *Vojta, Tomáš, Veronika*

Prostor VRCHA by měl sloužit jako prostor pro dovádění děti i rodičů. Bude zde vybudovaná letní sjezdovka pro kola, minikáry a letní lyže. Pro menší děti vznikne dřevěná a provazová opičí dráha. Na vrcholu kopce (532 m. n. m) vznikne rozhledna volně přístupná. Mohla by zde alespoň nárazově být funkční historická vesnička, kde by se ukazovala původní řemesla o víkendech, pasení koz a ovcí, atp.

DÁLE DLE PŘÍLOHY Č. 1/1

3.5. SKUPINA Č. 5 – JAWA

Název zastavení: JAWA

Autoři: *Simona, David, Ondřej, Pepa*

Zastávka JAWA by propojovala několik lokalit, propojení lokalit by bylo naznačeno bílou barvou na chodnících a vozovce – „jako když tudy projede kolo“.

Část A – areál JAWA

Protože do areálu není běžně přístup, využilo by se nádvoří před budovou k instalaci výstavy produkce JAWA (k tomu by se využily staré díly, staré stroje, atd.). Výstava by sice byla umístěna za plotem, ale návštěvníci by si dírami v plotě mohli součástky a produkty osahat. Součástí expozice by bylo i kolo, které, když by se otočilo, by dávalo na jednu stranu zvuk jako model 125 a na druhou jako model 500.

Část B – dům č. p. 25 na náměstí

Zde by byl instalován automat, kam by se vložilo 200,- Kč, pak by si mohl účastník vyzvednout motorku nebo nějaké upravené vozítko o svést se k fabrice, kde by motorku nebo vozítko mohl vrátit nebo jet zase zpátky.

Část C – Plochá dráha

Byla by propojena s továrnou a domem č. p. 25. U ploché dráhy by byly prolézačky, které by také obsahovaly součástky motorek nebo jejich napodobeniny. Pro prolézačky by byly využity i pneumatiky.

DÁLE VIZ PŘÍLOHY ½

3.6. SKUPINA Č. 6 – Synagoga a židovský hřbitov

Název zastavení: A/ SYNAGOGA, B/ ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Autoři: *Karel, Renata, Katka, Pavla, Jan, Jana, Pavla, Jan*

Návrh vedení trasy: Synagoga a přes Vrcha a Měchnov na židovský hřbitov

Zatavení A/ Synagoga

- Informační cedule (historie stavby, téma expozice)
- Tvůrčí činnost pro děti na téma židovství (kreslení, hlavolamy + nástěnka – výstava – soutěž)
- Jiná činnost (koncerty)
- Návštěva pramene (všeobecné informace o vzniku pramene)
- Zdroj informací pražské židovské město
- V synagoze odkaz na židovský hřbitov (možnost úkolů – vyhledávání náhrobků symbolů, atd.)

Průběh trasy

- Tématická tabule na trase „ O životě židů za 2. sv. v.“

Zastavení B/ Židovský hřbitov

- Informační cedule o hřbitově – před hřbitovem
- Lavičky
- Výsadba „zeleného plotu“
- Informační cedule o hebrejštině na hřbitově

4. DALŠÍ VÝVOJ PROJEKTU

V další fázi bude nutné projekt ještě více rozpracovat. Důležité je:

- Vymyslet název stezky
- Grafický návrh celé stezky (včetně loga, maskota, sloganu)
- Zajistit spolupráci s informačním centrem
- Ustanovit konečný počet zastavení a trasu stezky
- Rozpracovat vzhled, texty a vybavení jednotlivých zastavení
- Získat finanční podporu na realizaci stezky
  - Zdroje obce
  - LEADER+
    - V rámci POSÁZAVÍ o. p. s.; FICHE – „ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KRAJINA“ (část: Budování naučných stezek)
  - Program obnovy venkova

5. HODNOCENÍ PRÁCE ZE STRANY STUDENTŮ³

KLADY

Prezentace byla možná jen 5 minut; připravenost žáků, ochota a odhodlání žáků, nadšení všech zúčastněných, lokality jsme prohlíželi po skupinách, spolupráce se žáky a prostředí školy bylo dobré, žáci byli bráni jako rovnocenní partneři, žáci měli již zpracovanou představu, spolupráce v týmech a soutěže, aktivní děti, poznali jsme žáky ze základní školy, děti vysvětlily mnohé o lokalitě, nasazení pana Lungy, místní znalost dětí, počasí, smysluplnost akce, vyprodukovali jsme hodně nápadů za ½ dne, poznali jsme zvláštní místo v Divišově – VRCHA, bylo to v pohodě, zkušenost s venkovskou školou, zapojení místních lidí (p. Kočí, JAWA, paní u synagogy), bylo přichystáno občerstvení.

ZÁPORY

Špatné počasí, paní starostka mohla jen na 10 minut, bylo málo času na prezentaci, nedostali jsem se do kostela v Divišově, padaly tašky ze střechy, padla lampa nám těsně za zády, paní v synagoze měl málo informací o židech, přitom tam pracuje (Pozn. R. K.: paní nastoupila pouze 14 dní před naší návštěvou, tedy je ještě moc brzy na její hodnocení :-), mohlo se účastnit více žáků ze ZŠ, některým studentům VS chyběla fantazie, sezení v řadách při prezentacích navozovala zvláštní formálnost akce, kvůli málu času nebyli prezentovány některé nápady, větší prostor měl být dán studentům ZŠ.

6. ZÁVĚR

Děkuji všem, kteří této aktivitě věnovali svůj čas. Výslovně děkuji panu Lungovi a žákům ZŠ Divišov za jejich vstřícnost a připravenost. Věřím, že projekt bude pokračovat a že naučná stezka Divišovem bude brzy realitou.

Průběh plánování považuji za příkladný pro další projekty.

Za PODBLANICKEM

Renata Knotková

³ Hodnocení je doslovný přepis výsledků z komunitního hodnotícího kruhu, který se konal na Buchově v pátek večer.

Příloha A

VÝZVA PROGRAMU OBNOVY VENKOVA

Výzva k podávání žádostí o dotace v rámci podprogramu 217 115 Podpora obnovy venkova programu 217 110 Podpora regionálního rozvoje

1. Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen "MMR") v návaznosti na usnesení vlády ze dne 11. listopadu 1998 č. 730, o Programu obnovy venkova, stanoví, že podpora poskytovaná venkovským obcím a svazkům obcí v rámci podprogramu 217 115 Podpora obnovy venkova programu 217 110 Podpora regionálního rozvoje z rozpočtové kapitoly MMR se bude v roce 2005 řídit podle [Zásad pro poskytování účelových dotací obcím z rozpočtové kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu obnovy venkova ve znění ze dne 20. prosince 2002, č.j. 28062/02-52](#) (dále "Zásady POV").

2. Obce a svazky obcí mohou podávat žádosti o dotace jen v následujících dotačních titulech Zásad POV:

a) 1-4 v případě, že obec byla oceněna stuhou v soutěži Vesnice roku 2004, popř. byla oceněna v soutěži Vesnice roku 2003 a v roce 2004 nemohla schválenou dotaci z důvodů, které nezavinila, využít;

b) 6 v případě, že se jedná o projekt celostátního nebo mezinárodního významu;

c) 7 v případě, že půjde o společné projekty obcí oceněných v soutěži Vesnice roku 2004 nebo v evropské soutěži Entente Florale;

d) 1-4 a 7, pokud se jedná o akce nebo projekty připravené skupinami dětí nebo mládeže za podmínky, že se tyto skupiny formou komunitního plánování prokazatelně podílely na jejich výběru a projekční přípravě, a že se také budou podílet na jejich realizaci;

e) 7 v případě, že se bude jednat o projekty pilotního charakteru, jejichž metody a inovativní přístupy mohou být využity dalšími regiony;

f) 1-4 v případě, že se bude jednat o odstranění škod způsobených živelní nebo jinou pohromou místního charakteru.

3. MMR v souladu s bodem 9. Zásad POV současně stanoví, že žádosti podle bodu 2. písm. a) - c) se podávají od 15. listopadu 2004 do 15. ledna 2005, žádosti podle bodu d) - e) se podávají od 1. února 2005 do 31. března 2005 a žádosti podle bodu f) od 15. listopadu 2004 do 15. ledna 2005 a po tomto termínu do dvou měsíců po živelní nebo jiné pohromě, a to v elektronické podobě. V témže termínu je nutno doručit nebo odeslat poštou územně příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností papírovou podobu žádosti, ověřenou podpisem statutárního zástupce a razítkem obce nebo svazku obcí.

3.1. Žádosti podle bodu 2. písm. a) a f) se podávají na adrese [http://www.isu.cz/pov*](http://www.isu.cz/pov)), ostatní žádosti se podávají na adrese <http://www3.mmr.cz/pov>.

3.2. MMR bude považovat za včas podané také žádosti, které přijaly v rámci krajských programů obnovy nebo rozvoje venkova krajské úřady a podaly je obce uvedené v bodě 2. písm. a), pokud je tyto úřady postoupí MMR k řešení do 15. ledna 2005.